

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Zuiderlaan 13 (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2018F58
Augustus 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Wetenschappelijke begeleiding: Stadsarcheologische Dienst Gent

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	8
2	Bibliografie.....	9

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

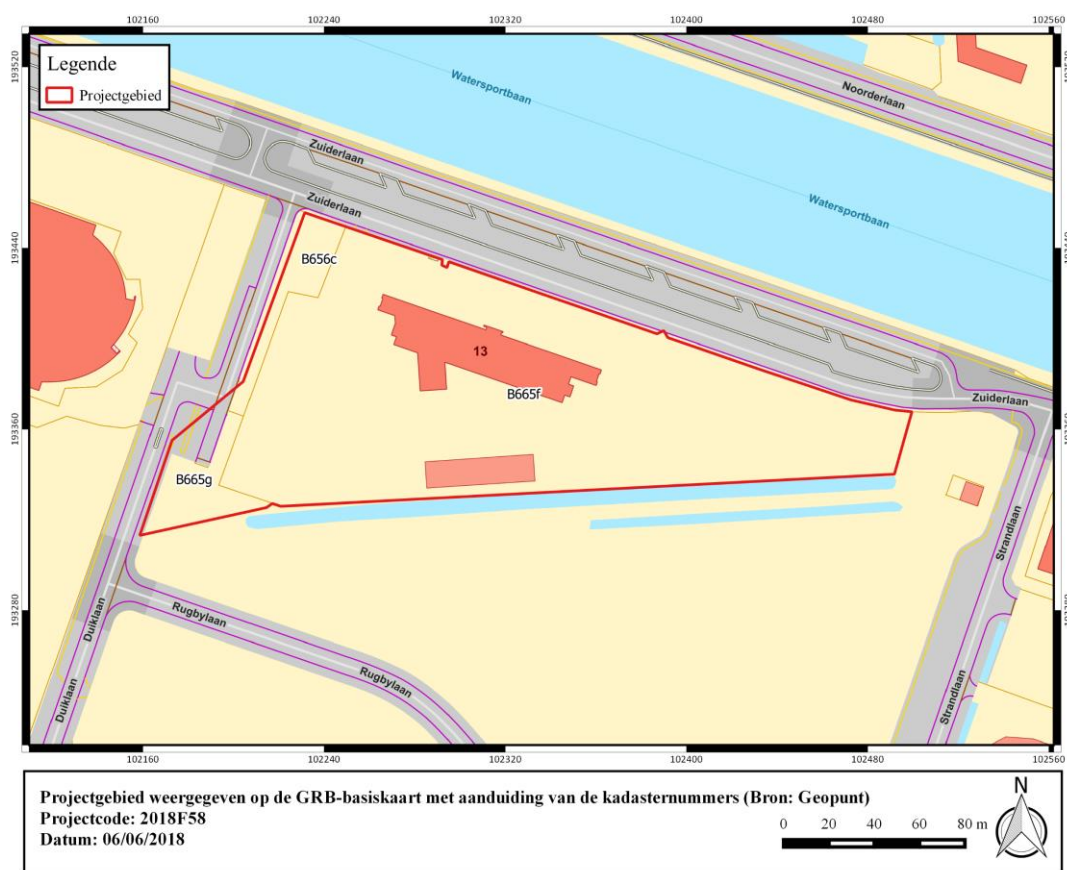

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Farys CVBA Stropstraat 1 9000 Gent	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	/
	Postcode	9000
	Adres	Zuiderlaan 13 9000 Gent
	Toponiem	Zuiderlaan 13
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 102109 Y _{min} = 193220 X _{max} = 102562 Y _{max} = 193534
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gent, Afdeling 9, Sectie B, nr's: 665f, 665g, 656c Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van nieuwe sportinfrastructuur tussen het Huis van de Sport en de Topsportthal aan de Zuiderlaan te Gent. De geplande werken beslaan een oppervlakte van ca. 1,09 ha. Binnen de contour van het plangebied situeert zich het Huis Van De Sport. Op heden is ca. 2510 m² van het terrein bebouwd en bijkomend 2150 m² verhard. Het overige deel van het plangebied is in gebruik als grasland met verspreide vegetatie.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei, in verstedelijkt gebied. Het is gelegen in een oorspronkelijk uitgebreid moerasgebied met het toponiem 'Neermeersen' langsheen de Leie. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van fluviatiele afzettingen van het Holoceen, rustend op een sokkel van fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen en getijdenafzettingen van het laat-Pleistoceen. Over het sediment is op de bodemkaart geen informatie voor handen. De omringende polygonen wijzen op een bodem bestaand uit zware kleicomplexen en (zeer) natte zandleem zonder profielontwikkeling. Zowel de gegevens van de bodemkaart als die van de Quartairgeologische kaart indiceren duidelijk een zeer natte, waterverzadigde situatie. De randen van deze moergebieden hadden een zekere aantrekkingskracht op gemeenschappen jager-verzamelaars. Gelet dit natte afzettingsmilieu bestaat de mogelijkheid dat een organisch pakket afgedekt is geraakt doorheen de tijd waarin de bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactensites gunstig zijn. Echter gelet de reeds aanwezige bebouwing kan aangenomen worden dat enige, eventueel aanwezige organische pakketten niet zijn bewaard, op veen kan immers niet gebouwd worden zonder dit aan te tasten. Tevens heeft de aanleg van de Ringvaart, de Watersportbaan en de

vijvers van recreatiedomein de ‘Blaarmeersen’ ongetwijfeld een (tijdelijke) impact gehad op de grondwatertafel, waardoor een aanwezig veenpakket ingeklonken zou zijn. Voor bewoning en bewerking vanaf het neolithicum was het terrein eenvoudigweg te nat.

De Ferrariskaart geeft eveneens duidelijk aan dat het terrein gelegen is binnen een uitgestrekt meersgebied ca. 1,5 km ten westen van de historische binnenstad. Jongere cartografische bronnen geven een gelijkaardig beeld tot het einde van de 19^e eeuw. Het is pas na de Tweede Wereldoorlog dat het terrein stelselmatig wordt opgenomen binnen het stedelijk weefsel. Begin de jaren '50 wordt net ten noorden van het plangebied de watersportbaan aangelegd in het kader van een groot urbanisatieproject na de Tweede Wereldoorlog, met oog op het Europese kampioenschap roeien in 1955. De aanleg van de Ringvaart in 1950 kadert eveneens in dit groot urbanisatieproject. Met de uitgegraven grond werden de omringende meersen gedempt. Deze ophoging is zichtbaar op de topografische kaart, indien de TAW waarden van de 20^e eeuw worden afgetoetst aan deze van eind 19^e eeuw blijkt dat het terrein ca. 2,5m is opgehoogd t.o.v. vroegere maaiveld. Ten zuiden van het plangebied wordt begin jaren '70 gestart met de ontwikkeling van het recreatiepark de ‘Blaarmeersen’. In 2002 wordt Huis van de Sport gebouwd door de provincie Oost-Vlaanderen, het kwam in 2018 in handen van de stad Gent.

Op het plangebied en de directe omgeving ervan zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. In de ruime omgeving betreffen gekende archeologische waarden hoofdzakelijk enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves met walgracht en anderzijds waarnemingen van werfcontroles waarbij laatmiddeleeuwse resten werden onderzocht.

Concreet is er op basis van landschappelijke gegevens en de huidige staat van het terrein bescheiden archeologisch potentieel. Voor bewoning was het terrein in het verleden vermoedelijk te nat. Ook is er geen verwachting inzake een bewaarde, dieperliggende stabilisatiehorizont. Daarenboven blijkt uit vergelijking van het topografisch kaartmateriaal en het DHMV dat het terrein is opgehoogd waardoor de geplande werken niet interfereren met het oorspronkelijke maaiveld. Verder archeologisch onderzoek is niet zinvol.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Zuiderlaan te Gent worden geen verdere onderzoeksdaten aanbevolen. Op basis van de beschikbare gegevens is het archeologisch potentieel van het terrein beperkt te noemen. Gelet de ophoging van het terrein met grond vrijgekomen door het graven van de Ringvaart en Watersportbaan interfereren de geplande werken niet met het oorspronkelijk maaiveld. Bijkomend archeologisch onderzoek is bijgevolg niet zinvol.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van nieuwe sportinfrastructuur aan de Zuiderlaan te Gent. Gelet de opgehoogde toestand van het plangebied is het bodemarchief niet bedreigd en zijn bijkomende onderzoeksdaten niet zinvol.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

